

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I § 28 i Lov Nr. 139 af 27. Maj 1908 om Styrelse af Kolonierne i Grønland bestemmes, at Loven vil være at optage til Revision senest i Rigsdagssamlingen 10 Aar efter Afholdelsen af de første Valg til Landsraadene, og i § 6 i Lov Nr. 161 af 8. Juni 1912 om Fællesstyre af de grønlandske Anliggender fastsættes, at disse inden ovennævnte Frist ved Indenrigsministerens Foranstaltning vil være at underkaste en samlet Drøftelse ved et Udvalg, væsentlig sammensat af Mænd i aktiv grønlandsk Tjeneste.

I Overensstemmelse hermed blev der i December Maaned 1920 af Indenrigsministeren nedsat et Udvalg til Drøftelse af de paagældende Anliggender, derunder navnlig de nævnte Love af 1908 og 1912 samt Lov Nr. 52 af 1. April 1905 om det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, hvilket Udvalg under 27. Maj 1921 har afgivet sin Betænkning, hvoraf et Antal Eksemplarer er tilstillet Rigsdagen, samtidig med at Betænkningen afleveredes til Regeringen. Her har det ved Betænkningen tilvejebragte Materiale givet Anledning til forskellige Overvejelser, som først afsluttedes paa et Tidspunkt, da det maatte anses for tvivlsomt, om der under forrige Aars Rigsdagssamling kunde blive tilstrækkelig Tid til Sagens Behandling, og det blev derfor ved Lov Nr. 307 af 30. Juni 1922 bestemt, at Revisionen af de grønlandske Styrelseslove vilde være at udsætte til Rigsdagssamlingen 1922—23.

Det nu foreliggende Lovforslag er udarbejdet paa Grundlag af den forannævnte Udvalgsbetænkning, som Forslaget i alt væsentligt følger paa de Punkter, som indenfor Udvalget har kunnet samle Flertal, alene med Undtagelse af Bestemmelserne om Skoleordningen, hvor Udvalget har foreslaaet Foranstaltninger, som paa Grund af de økonomiske Krav, de stiller, har maattet modificeres noget.

ad §§ 1—2.

Saa vel af geografiske som af administrative Hensyn vil det formentlig falde naturligt at inddelè Grønland i 4 Landsdele: Sydgrønland, Vestgrønland, Nordgrønland og Østgrønland, hver især omfattende de i § 1 nærmere omhandlede Omraader.

De i § 2 indeholdte Inddelinger af Sydgrønland og Vestgrønland er en naturlig

Følge af de nedenfor stillede Forslag vedrørende disse Landsdeles Administration.

ad §§ 3—5.

Den nu bestaaende Ordning af Ressortforholdet mellem Indenrigs- og Kirkeministeren foreslaas bibeholdt uændret, medens der i Forslagets § 3, 2. Stk., er optaget nogle nye Bestemmelser angaaende den finansielle Ordning mellem Danmark og Grønland, som hidtil har været saaledes, at de aarlige Driftsregnskabs Underskud og Overskud er gaaede ind paa Statsregnskaberne som henholdsvis Udgifter under § 25 og Indtægter under § 7, medens Bevillinger til nye Anlæg er udførte paa Regnskabet § 26.

En anden Ordning kan formentlig ikke med nogen Fordel praktiseres, men Ministeriet har i Tilslutning til det fra alle Sider hidtil hævdede Princip, at det danske Arbejde for Grønland i første Række bør være af rent civilisatorisk Art, anset det for ønskeligt at supplere den bestaaende Ordning med en Bestemmelse om, at det økonomiske Udbytte af Landets Erhvervs-muligheder bør komme dets Befolkning direkte til Gode, i hvert Fald saavidt angaar de Erhverv, som Befolkningen yder Medvirksomhed til at udnytte. I Overensstemmelse hermed er Lovforslaget affattet, og naar dette ikke bestemmer, at hele Overskudsbeløbet, — efter at eventuelle Underskud er dækkede, — kommer til Udbetaling til Befolkningen, da er dette, dels fordi Driftsoverskud og -underskud kan forventes at ville veksle med skiftende Konjunkturer, og dels fordi betydelige Overskud næppe kan ventes at fremkomme ved den indfødte Befolknings Erhvervsvirksomhed alene, men kun ved Indførelsen af Foranstaltninger, som i det væsentlige vil skyldes dansk Initiativ og maa bæres af dansk Kapital og dansk Arbejde. Dette Forhold gør sig allerede nu gældende derigennem, at en betydelig Del af Grønlands Indtægter hidrører fra Afgiften af den ved Ivgitut stedfindende Kryolithbrydning, i hvilken den grønlandske Befolkning ikke tager Del, og ved hvis Udnyttelse Befolkningen ikke vilde kunne yde nogen Medvirksomhed.

Under disse Forudsætninger maa det anses for naturligt, at Halvdelen af Driftsoverskudene forbeholdes Statskassen, ind-